Elektronicznie podpisany przez:
Małgorzata Okrent; RIO
dnia 12 maja 2025 r.

Uchwała Nr SO.11.4010.38.2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 12 maja 2025 roku

w sprawie: **wydania na wniosek pożyczkobiorcy opinii o możliwości spłaty wnioskowanej pożyczki.**

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 roku w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Okrent
Członkowie: Danuta Szczepańska
Marcin Wydmuch

działając na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) w odniesieniu do wniosku Burmistrza Gminy Czempiń z dnia 16 kwietnia 2025 roku w sprawie wydania opinii o możliwości spłaty przez Gminę Czempiń planowanej do zaciągnięcia w 2025 roku pożyczki w kwocie 1.868.208,79 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na pokrycie wkładu własnego w przedsięwzięciach dofinansowanych ze środków krajowych i zagranicznych niepodlagających zwrotowi, wyraża

opinię pozytywną
o możliwości spłaty pożyczki.

UZASADNIENIE

Burmistrz Gminy Czempiń wystąpił w dniu 16 kwietnia 2025 roku z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki planowanej do zaciągnięcia w 2025 roku w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, na pokrycie wkładu własnego w przedsięwzięciach dofinansowanych ze środków krajowych i zagranicznych niepodlagających zwrotowi w kwocie 1.868.208,79 zł.

Rozpatrując zdolność Gminy do wywiązania się z zobowiązań, wynikających z planowanej do zaciągnięcia pożyczki oraz zaciągniętych zobowiązań, Skład Orzekający poddał analizie:

- uchwałę budżetową Gminy Czempiń na 2025 rok, po zmianach,
- uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czempiń na lata 2025-2056,
- uchwałę w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na pokrycie wkładu własnego w przedsięwzięciach dofinansowanych ze środków krajowych i zagranicznych niepodlagających zwrotowi,
- sprawozdanie Rb-Z – „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2024 roku”,

i ustalił co następuje:

W uchwale budżetowej na 2025 rok, po zmianach dokonanych uchwałą Rady Miejskiej w Czempiniu z dnia 23 kwietnia 2025 r. Nr XVII/154/25, ustalone zostały dochody w kwocie 118.196.030,22 zł oraz wydatki w kwocie 136.599.668,28 zł. Planowany deficyt budżetu wynosi 18.403.638,06zł i ma zostać sfinansowany przychodami z tytułu sprzedaży innych papierów wartościowych oraz z tytułu zaciągniętych pożyczek na rynku krajowym, przychodami jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków, przychodami z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach, przychodami z tytułu spłat udzielonych pożyczek w latach ubiegłych oraz przychodami z tytułu wolnych środków.

Z załącznika nr 4 do uchwały budżetowej pn. „Planowane przychody i rozchody budżetu na 2025 r." wynika, że przychody zaplanowano w łącznej wysokości 25.863.930,06 zł i składają się na nie:

- przychody z zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (§ 903) w kwocie 2.948.092,00 zł,
- przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w kwocie 2.335.924,30 zł,
- przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków (§ 906) w kwocie 418.030,68 zł,
- przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych (§ 931) w kwocie 6.140.000,00 zł,
- przychody z tytułu wolnych środków (§ 950) w kwocie 4.353.674,29 zł,
- przychody ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych (§ 951) w kwocie 7.800.000,00 zł,
- przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952) w kwocie 1.868.208,79 zł.

Z kolei, rozchody zaplanowano w łącznej wysokości 7.460.292,00 zł, w tym:

- z tytułu spłaty pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE (§ 963) w kwocie 2.948.092,00 zł,
- udzielone pożyczki i kredyty (§ 991) w kwocie 3.000.000,00 zł
- spłaty krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) w kwocie 1.512.200,00 zł.

W załączniku Nr 1 do uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej, po zmianach dokonanych uchwałą Nr XVII/155/25 Rady Miejskiej w Czempiniu z dnia 23 kwietnia 2025 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czempiń na lata 2025-2056, finansowanie deficytu przedstawia się następująco:

- poz. 4.1.1 – „(Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych, w tym:) na pokrycie deficytu budżetu" – kwota 8.008.208,79 zł,
- poz. 4.2.1 – „(Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych, w tym:) na pokrycie deficytu budżetu" – kwota 2.753.954,98 zł,

- poz. 4.3.1. – „(Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, w tym:) na pokrycie deficytu budżetu” – kwota 2.841.474,29 zł,
- poz. 4.4.1 – „(Spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych, w tym:) na pokrycie deficytu budżetu” – kwota 4.800.000,00 zł.

O zaciągnięciu pożyczki Rada Miejska zdecydowała uchwałą Nr XV/137/25 z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na pokrycie wkładu własnego w przedsięwzięciach dofinansowanych ze środków krajowych i zagranicznych niepodlagających zwrotowi. Na mocy w/w uchwały postanowiono o zaciągnięciu w roku budżetowym 2025 pożyczki do wysokości 1.782.000,00 zł z przeznaczeniem na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy, w związku z realizacją zadania inwestycyjnego pn. „Budowa zielono-niebieskiej infrastruktury na terenie Gminy Czempiń w celu zwiększenia odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe” na częściowe pokrycie wkładu własnego w tym projekcie.

Następnie w dniu 27 marca 2025 roku Rada Miejska uchwałą Nr XVI/141/25 dokonała zmiany uchwały nr XV/137/25 z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na pokrycie wkładu własnego w przedsięwzięciach dofinansowanych ze środków krajowych i zagranicznych niepodlagających zwrotowi, polegającej na zwiększeniu kwoty pożyczki do kwoty 1.868.208,78 zł. Spłata pożyczki nastąpi w latach 2026-2040 wg poniższego harmonogramu:

- w roku 2026 - 10 000,00 zł,
- w roku 2027 - 10 000,00 zł,
- w roku 2028 - 10 000,00 zł,
- w roku 2029 - 10 000,00 zł,
- w roku 2030 - 10 000,00 zł,
- w roku 2031 - 57 000,00 zł,
- w roku 2032 - 100 000,00 zł,
- w roku 2033 - 200 000,00 zł,
- w roku 2034 - 200 000,00 zł,
- w roku 2035 - 195 000,00 zł,
- w roku 2036 - 200 000,00 zł,
- w roku 2037 - 200 000,00 zł,
- w roku 2038 - 180 000,00 zł,
- w roku 2039 - 200 000,00 zł,
- w roku 2040 - 286 208,79 zł.

W uchwale budżetowej na 2025 rok, po zmianach dokonanych uchwałą Rady Miejskiej w Czempiniu z dnia 23 kwietnia 2025 r. Nr XVII/154/25, w wykazie gminnych wydatków majątkowych na 2025 rok (załącznik nr 3), w dziale 900 - „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” rozdziale 90095 - „Pozostała działalność” § 6057 i § 6059 zaplanowano wydatki na zadanie: „Budowa zielono-niebieskiej infrastruktury na terenie Gminy Czempiń w celu zwiększenia odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe” w ogólnej kwocie 11.556.838,89 zł.

Zadanie, na które planuje się zaciągnąć pożyczkę jest przedsięwzięciem wieloletnim, ujętym w załączniku Nr 2 pn. „Wykazie przedsięwzięć do WPF” do uchwały w sprawie wieloletniej prognozie finansowej

na lata 2025-2056, po zmianach dokonanych uchwałą Nr XVII/155/25 Rady Miejskiej w Czempiniu z dnia 23 kwietnia 2025 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czempiń na lata 2025-2056, w poz. 1.1.2.2 „Budowa zielono-niebieskiej infrastruktury na terenie Gminy Czempiń w celu zwiększenia odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe. - Wzmocnienie odporności oraz przystosowanie Gminy Czempiń do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami". Dla przedsięwzięcia, okres realizacji określono na lata 2023-2025, a łączne nakłady finansowe przewidziano w kwocie 11.635.751,81 zł oraz limit wydatków na 2025 rok wykazano w kwocie 11.556.838,89 zł.

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-Z – „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego – sprawozdanie łączne – wg stanu na koniec IV kwartału 2024 roku" zadłużenie Gminy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, wyemitowanych obligacji oraz z uwzględnieniem zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych wynosiło 43.122.763,28 zł. Uwzględniając przewidziane w 2025 roku: zaciągnięcie pożyczki, emisję papierów wartościowych oraz zaciągnięcie zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych oraz planowane spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów oraz wydatki zmniejszające dług ustalono, że dług na dzień 31.12.2025 roku wyniesie 49.613.208,79 zł.

Na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej, po zmianach dokonanych uchwałą Nr XVII/155/25 Rady Miejskiej w Czempiniu z dnia 23 kwietnia 2025 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czempiń na lata 2025-2056, Skład Orzekający ustalił, że relacja wynikająca z art. 243 ustawy o finansach publicznych (przy uwzględnieniu zobowiązań już zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia) w roku spłaty pożyczki, kształtować się będzie następująco:

Rok	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok)* (poz.8.1)	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (poz.8.3.1)
2025	4,21	20,35
2026	7,61	18,07
2027	7,58	17,58
2028	6,97	17,01
2029	6,47	16,15
2030	6,08	15,50
2031	6,14	16,05
2032	5,78	16,93
2033	5,46	19,31
2034	5,09	20,68
2035	4,70	22,09
2036	4,11	23,45
2037	3,79	24,72
2038	3,49	25,90
2039	3,12	26,96
2040	2,94	27,96

*Analiza uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej, po zmianach, wykazała, że Jednostka zastosowała wyłączenia w zakresie ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ust. 3 w poz.:

- 2.1.3.1 – „Odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań", w roku 2025 na kwotę 50.000,00 zł,
- 5.1.1.1 – „Wyłączenia z limitu spłaty zobowiązań rat kapitałowych kredytów i pożyczek w zakresie kwot przypadających na dany rok wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy", w roku 2025 na kwotę 4.460.292,00 zł.

W „Objaśnieniach przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czempiń na lata 2025-2056", w zakresie wyłączeń Jednostka wskazywała na następujące umowy:

- umowa na „Budowę zintegrowanego węzła przesiadkowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, przejściem podziemnym, ciągami komunikacyjnymi i ścieżkami rowerowymi oraz energooszczędnym oświetleniem w gminie Czempiń",
- umowa na „Modernizację oczyszczalni ścieków Czempiń poprzez jej rozbudowę i przebudowę wraz z budową kanalizacji sanitarnej w miejscowości Jarogniewice oraz modernizacją istniejących przepompowni ścieków w miejscowościach Czempiń i Borowo",
- umowa na „Budowę drogi w Piechaninie".

W złożonym wniosku i dołączonej do niego tabeli pożyczkowej, dotyczącej symulacji spłaty pożyczki, Jednostka nie wykazała pełnej kwoty wszystkich zastosowanych w WPF wyłączeń. Skład Orzekający wskazuje, że wykazane wyłącznia w symulacji są zaniżone, bowiem wykazano jedynie wyłączenia zastosowane w oparciu o umowę z dnia 6 czerwca 2023 r. Nr 00207-65151-UM1500530/22 na zadanie związane z „Budową drogi w Piechaninie" na kwotę 2.948.092,00 zł. We wniosku wyjaśniono, że: „*W kolumnie 17 tabeli kredytowej dla roku 2025 uwzględniono wyłączenie pożyczkę planowaną do zaciągnięcia i spłacenia w 2025 roku na wyprzedzające finansowanie zadania realizowanego z udziałem środków z PROW, natomiast załącznik nr 1 wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czempiń w poz. 5.1.1 wykazuje kwotę 4.460.292,00 zł tj o 1.512.200,00 zł wyższą. Jest to kwota pożyczki zaciągniętej w roku 2024 na prefinansowanie projektu realizowanego przy udziale środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, której termin spłaty przypada na rok 2025*".

W oparciu o zamieszczone dane, Skład Orzekający wyraża opinię, że w latach 2025-2040 spłata zobowiązań Gminy Czempiń z tytułu rat kredytów i pożyczek oraz wykupu wyemitowanych obligacji wraz z należnymi odsetkami nie przekroczy relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Uwzględniając zachowanie wymogów uregulowań prawnych na tle planowanych wielkości budżetowych, Skład Orzekający uznał, że Gmina Czempiń posiada możliwość spłaty planowanych do zaciągnięcia zobowiązań z tytułu pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na pokrycie wkładu własnego w przedsięwzięciach dofinansowanych ze środków krajowych i zagranicznych niepodlagających zwrotowi.

Oceniając natomiast wpływ opiniowanej pożyczki na realizację zadań publicznych, Skład Orzekający uznał, że jej zaciągnięcie nie zagrozi realizacji zadań publicznych przez Gminę Czempiń w roku 2025 i latach

następnych, pod warunkiem osiągnięcia – w poszczególnych latach – prognozowanych w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czempiń na lata 2025-2056 (po zmianach) dochodów, utrzymania planowanego poziomu wydatków (w szczególności wydatków bieżących, w tym na obsługę długu), a także przy założeniu osiągnięcia zakładanych nadwyżek dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Małgorzata Okrent

Pouczenie: Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w terminie 14 dni od otrzymania niniejszej uchwały.